

Prezydent w dniu 31 marca 2020 roku podpisał tzw. "tarczę antykryzysową". Jedną z bardzo ważnych zmian dla osób pozbawionych wolności i "czekających na bilet" jest rozszerzenie możliwości odbywania kary w systemie dozoru elektronicznego. Pojawiła się także możliwość specjalnej przerwy w karze na czas epidemii.

Dozór elektroniczny dla kar 1,5 roku więzienia.

Dotychczas możliwość odbywania kary w systemie dozoru elektronicznego ograniczona była dla kar nieprzekraczających 1 roku pozbawienia wolności (jeśli skazany miał kilka kar do odbycia, to ich suma nie mogła przekroczyć roku). Obecnie wniosek taki mogą złożyć skazani na karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą 1,5 roku (18 miesięcy).

Co daje możliwość dozoru elektronicznego?

Skazany **odbywa karę poza zakładem karnym - w domu**. Dzięki temu może kontynuować swoje życie zawodowe, osobiste a przede wszystkim być z rodziną.

Kto może się ubiegać o możliwość odbywania kary w systemie dozoru elektronicznego?

O taką możliwość może się ubiegać zarówno osoba, która już odbywa karę w zakładzie karnym,

jak i osoba, wobec której zapadł prawomocny wyrok i oczekuje na przyjęcie do zakładu karnego. Warunkiem granicznym jest kara (lub ich suma - 1,5 roku). Co ważne, nie chodzi tu o wysokość kary jaka pozostała do odbycia. Jeśli skazany odbywa np. karę 2 lat pozbawienia wolności i pozostało mu jeszcze kilka miesięcy, to z tej możliwości skorzystać nie może.

Ważne!! Złożenie wniosku o odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego NIE WSTRZYMUJE WYKONANIA KARY. Trzeba złożyć osobny wniosek o wstrzymanie wykonania kary do tego sądu, który wydał wyrok skazujący.

[Wzór wniosku o wstrzymanie wykonania kary TUTAJ.](#)

Kto może złożyć wniosek dozór elektroniczny?

Wniosek może złożyć sam skazany, a także jego obrońca, prokurator, sądowy kurator zawodowy albo dyrektor zakładu karnego. Warto jednak zadbać o to samemu, a nie czekać na ruch innych osób, bo można się nie doczekać.

Jak napisać wniosek o dozór elektroniczny? Wzór wniosku o dozór elektroniczny.

Wniosek należy uzasadnić tak, by przekonać sąd, że akurat w wypadku tego skazanego odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego jest wystarczające dla osiągnięcia celów kary. Uzasadnienie powinno wskazywać, że postawa, warunki oraz właściwości osobiste skazanego dają gwarancję, że kara pozbawienia wolności będzie w tym trybie odbywana w sposób niezakłócony. Sąd musi także zostać przekonany, że cele prewencyjne zostaną zrealizowane, mimo że skazany będzie poza murami zakładu karnego.

Co ważne - skazany musi mieć stałe miejsce pobytu i musi tam być zasięg komórek (warunki techniczne). Jest to warunek niezbędny, by w ogóle był sens składania wniosku o SDE (tj. system dozoru elektronicznego). Zgodę muszą również wyrazić osoby pełnoletnie, wspólnie zamieszkujące ze skazanym.

[Wzór wniosku o dozór elektroniczny TUTAJ.](#)

We wniosku warto wskazać wnioskowany harmonogram odbywania kary w systemie dozoru elektronicznego (czyli godziny, w których skazany nie może opuszczać miejsca odbywania kary). Harmonogram może uwzględniać:

- godziny pracy,
- spotkań religijne, msze święte,
- utrzymywanie kontaktów rodzinnym (np. kontakty z dzieckiem, pomoc schorowanemu rodzicowi)

Sporządzając harmonogram trzeba wyważyć ilość czasu spędzonego w domu i poza domem,

tak by wzbudzić przekonania sądu, że odbywanie kary w systemie SDE będzie pozorne (np. tylko sen) - pomimo, że na wolności to jest to nadal odbywanie kary. Jeśli skazany "przesadzi" z ilością czasu, jaki chce spędzić poza domem, to może to skutkować nieuwzględnieniem jego wniosku.

Dozór elektroniczny w wynajmowanym mieszkaniu.

W praktyce, jeśli skazany mieszka w wynajmowanym mieszkaniu, sądy oczekują również zgody właściciela (mimo że formalnie nie znajduje to oparcia w ustawie).

Gdzie złożyć wniosek o dozór elektroniczny?

Wniosek po jego sporządzeniu należy złożyć do właściwego sądu penitencjarnego. W okręgu gdańskim będzie to Sąd Okręgowy w Gdańsku, VI Wydział Penitencjarny, ul Nowe Ogrody 30/34, 80-803 Gdańsk.

Procedura uzyskania zgody na odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego.

Wniosek o odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego należy do kategorii spraw pilnych. Powinien zostać rozpoznany w ciągu 30 dni od dnia jego wpływu do sądu. W tym czasie powinny być w miejscu zamieszkania skazanego sprawdzone warunki techniczne oraz powinno dojść do wysłuchania skazanego. W praktyce niestety trwa to (przynajmniej w okręgu gdańskim) nieco dłużej.

Opłata od wniosku dozór elektroniczny. Koszty dozoru elektronicznego.

Wszystko jest bezpłatne. Ustawodawca nie nałożył na skazanego obowiązku uiszczenia opłaty od wniosku ani kosztów odbywania kary w systemie dozoru elektronicznego.

Wyjątkowa przerwa w karze na czas epidemii.

Możliwość dozoru elektronicznego nie jest dla wszystkich. Granicą jest kara 1,5 roku więzienia (jeśli skazany ma kilka kar do odbycia, to ich suma nie może obecnie przekroczyć 1,5 roku, czyli 18 miesięcy). Tarcza antykryzysowa wprowadziła dla części skazanych również dodatkową możliwość uzyskania przerwy w karze.

Kto może się ubiegać o dodatkową przerwę w karze?

Niestety nie jest to przerwa udzielana na wniosek skazanego. Wyłącznie dyrektor zakładu karnego (za zgodą Dyrektora Generalnego Służby Więziennej) może złożyć wniosek może

udzielić skazanemu przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności. Wniosku takiego złożyć nie można, gdy istnieje uzasadnione przypuszczenie, że skazany w czasie pobytu poza zakładem karnym nie będzie przestrzegał porządku prawnego (np. popełni przestępstwo, lub nie będzie stosował się do wytycznych, poleceń lub decyzji właściwych organów związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 lub leczeniem zarażenia wirusem SARS-CoV-2).

Kiedy dyrektor zakładu karnego może złożyć wniosek o przerwę w karze?

Wniosek taki może być złożony tylko wtedy, gdy udzielenie przerwy skazanemu może przyczynić się do ograniczenia albo wyeliminowania epidemii.

Co to oznacza w praktyce?

W mojej ocenie w zasadzie te wyjątkowe przepisy mogą mieć zastosowanie, jeśli w zakładzie karnym pojawi się potwierdzony przypadek zarażenia wirusem SARS-CoV-2 albo osadzonymi są lekarze/pielęgniarki/ratownicy/inne osoby "przydatne na wolności" w czasie epidemii. W szczególności podstawą do tej specjalnej przerwy w karze na czas epidemii nie może być trudna sytuacja rodzinna skazanego, nawet jeśli jej powodem jest np. przestój związany z epidemią. Tutaj w grę wchodzić mogą jedynie przepisy ogólne dotyczące przerwy w karze.

Wyłączenia specjalnej przerwy w karze związanej z epidemią:

Z takiej przerwy nie mogą skorzystać:

1. osoby skazane za przestępstwo umyślne zagrożone karą pozbawienia wolności przekraczającą 3 lata
2. osoby skazane za przestępstwo nieumyślne na karę przekraczającą 3 lata pozbawienia wolności;
3. osoby skazane w warunkach recydywy.

A co z prokuratorem?

To jest hitem tego uregulowania. Wystarczy, że do czasu wydania przez sąd postanowienia prokurator się sprzeciwi i jest już po sprawie. Sąd nie może przerwy udzielić, a umorzy postępowanie.

Na jak długo można udzielić przerwy związanej z koronawirusem?

Przerwa udzielana jest na czas określony i kończy się automatycznie z ustaniem stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Skazany będzie miał 3 dni na powrót do zakładu karnego.

Co ważne - przerwa w karze związana z epidemią nie wyłącza ubiegania się

o przerwę w karze na zasadach ogólnych.

Jeśli potrzebujesz pomocy prawnej na już, wiele kancelarii, w tym i moja świadczą pomoc online, na odległość, o czym możesz przeczytać tutaj --> [Pomoc prawna online.](#)

adw. Marta Rozwadowska - Kucka

Ilustracja wprowadzenia [Bill Oxford](#) on [Unsplash](#)